

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Iniciación en deportes III (Triatlón) (optativa)		Código	620G01312
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Educación Física e Deportiva			
Coordinación	Rivas Feal, Antonio	Correo electrónico	antonio.rivas@udc.es	
Profesorado	Rivas Feal, Antonio	Correo electrónico	antonio.rivas@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Asignatura que trata de abarcar de forma relativamente superficial diferentes facetas do deporte de triatlón: Dende aspectos históricos, a súa evolución nos últimos anos ata a súa estrutura recente a nivel internacional. Trátanse os diferentes segmentos tanto en canto a contenidos técnicos, tácticos e condicionais. Además apórtanse diferentes protocolos de valoración e recomendacións metodolóxicas de diferentes etapas de formación. Finalmente se abarcan cuestións organizativas e se desenrolan diferentes clases prácticas así como a realización de traballos sobre eventos reais.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A2	Comprender os procesos históricos das actividades físico-deportivas e a súa influencia na sociedade contemporánea, estudando o caso de España e Galicia, e a presenza diferenciada dos homes e das mulleres.
A3	Coñecer e analizar a cultura deportiva e propoñer os cambios necesarios, na propia e na das persoas coas que traballa, desde a ética e o xogo limpo, as diferenzas de xénero e a visibilidade dos discapacitados.
A5	Fomentar a convivencia, estimulando e poñendo en valor a capacidade de constancia, esforzo e disciplina dos participantes nas actividades de educación física e deportiva.
A18	Deseñar e aplicar métodos adecuados para o desenvolvemento e a avaliación técnico-científica das habilidades motrices básicas nas diferentes etapas evolutivas do ser humano, considerando o xénero.
A19	Planificar, desenvolver, controlar e avaliar técnica e cientificamente o proceso de adestramento deportivo nos seus distintos niveis e nas diferentes etapas da vida deportiva, de equipos con miras á competición, tendo en conta as diferenzas biolóxicas entre homes e mulleres e a influencia da cultura de xénero na actuación do adestrador e nos deportistas.
A22	Comprender os fundamentos neurofisiolóxicos e neuropsicolóxicos subxacentes ao control do movemento e, de ser o caso, ás diferenzas por xénero. Ser capaz de realizar a aplicación avanzada do control motor na actividade física e o deporte.
A23	Avaliar técnica e cientificamente a condición física e prescribir exercicios físicos nos ámbitos da saúde, o deporte escolar, a recreación e o rendemento deportivo, considerando as diferenzas biolóxicas por idade e xénero.
A24	Deseñar, planificar, avaliar técnica e cientificamente e administrar programas de actividade física adaptada a persoas e diferentes grupos de poboación con discapacidade, ou que requiran atención especial.
A25	Identificar e comprender os requisitos psicomotores e sociomotores das habilidades deportivas, executando basicamente as habilidades motrices específicas dun conxunto de deportes, considerando as diferenzas por xénero.
A26	Identificar e aplicar as peculiaridades didácticas de cada especialidade deportiva na intención pedagóxica dos diferentes ámbitos de intervención.
A32	Dirixir e xestionar servizos, actividades, organizacións, centros, instalacións, programas e proxectos de actividade física e deportiva desde os principios de igualdade de oportunidades, supervisando e avaliando a calidade, as garantías de seguridade e saúde dos usuarios, así como a súa satisfacción e os resultados sociais e económicos.
A36	Coñecer e saber aplicar as novas tecnoloxías da información e a imaxe, tanto nas ciencias da actividade física e do deporte, como no exercicio profesional.

B1	Coñecer e posuír a metodoloxía e estratexia necesaria para a aprendizaxe nas ciencias da actividade física e do deporte.
B10	Saber aplicar as tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer os antecedentes históricos, evolución e situación actual do deporte do triatlón		A2	
Coñecer e comprender os fundamentos deportivos do triatlón que repercuten directamente no desenvolvemento a nivel competitivo		A3 A19 A22 A23 A25 A26	B1
Coñecer e aplicar diferentes protocolos de valoración funcional para avaliar as capacidades físicas e destrezas no triatlón		A23 A24 A36	B1 B10 C3
Coñecer e aplicar o proceso de planificación de cargas para o adestramento no triatlón		A24	B10 C3
Coñecer e aplicar as distintas fases da formación deportiva no triatlón		A18	
Conocer aspectos relacionados con la organización de eventos deportivos en triatlón		A5 A32 A36	

Contidos	
Temas	Subtemas
1.- Nacemento e evolución histórica do triatlón	1.1.- Oríxes do triatlón 1.2.- Evolución histórica según especialidades deportivas implicadas e distancias asociadas 1.3.- Organizacións relacionadas e situación actual 1.4.- Perspectivas de futuro
2.- Características básicas de cada segmento nun evento deportivo de triatlón	2.1.- Habilidades acuáticas 2.2.- Aspectos condicionais en natación 2.3.- Habilidades ciclistas 2.4.- Aspectos condicionais en ciclismo 2.5.- Habilidades atléticas 2.6.- Aspectos condicionais na carreira a pe 2.7.- Características do material utilizado
3.- Protocolos de valoración no triatlón	3.1.- Control de variables de rendimento en natación de augas abertas 3.2.- Control del adestramento en ciclismo 3.3.- Control del adestramento en carreira a pe
4.- Etapas de formación	4.1.- Priorización de obxectivos 4.2.- Coexistencia del aprendizaxe de varias disciplinas 4.3.- Aprendizaxe e adestramento: Grado de intervención según as etapas de formación deportiva
5.- Eventos deportivos	5.1.- Normativas vixentes na realización dunha proba de triatlón 5.2.- Regulamento federativo 5.3.- Diseño de circuitos

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	A18 A19 A23 A24 A36 B1	19	31	50
Traballos tutelados	A5 A19 A23 A24 A32 A36 B10 C3	10	42	52
Sesión maxistral	A2 A3 A19 A22 A23 A25 A26	10	35	45
Atención personalizada		3	0	3
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	O profesorado plantexa situacións reais que deberán resolverse total ou parcialmente durante as clases. Os/as alumnos/as realizarán os plantexamentos que cada contido suxira para o caso real baseándose en información recibida previamente ou aportada como lectura obrigatoria
Traballos tutelados	O profesorado indicará algúns traballos teórico prácticos que deberá realizalo alumnado permitindo que sexan modificables por parte do alumnado e baixo o seu visto bo. Estes traballos realizaranse total ou parcialmente e se basarán fundamentalmente na resolución de casos reais.
Sesión maxistral	Exposiciones orais complementadas con material audiovisual encamiñadas a transmitir coñecementos. Realizaranse preguntas o alumnado encamiñadas a resolver exemplos relacionados con o contido tratado

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Traballos tutelados	Realizaranse reunións periódicas nas que o profesorado comprobará a evolución do traballo realizado polo alumnado e orientará para culminar con éxito o proxecto. En caso de matrícula a tempo parcial permitirase a os/as alumnos/as a elaboración de traballos individuais con dificultade adaptada así como a súa presentación a distancia

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A5 A19 A23 A24 A32 A36 B10 C3	Elaboración de diferentes traballos aplicados nas áreas da asignatura impartidas nas clases	100

Observacións avaliación

- 1.- Asistencia a avaliación: Asistencia obrigatoria ás clases teóricas, prácticas e titorías en grupo, tendo en conta a modalidade presencial da materia. As actividades académicas presenciais son imprescindibles na actividade física e no deporte.
- 2.- A porcentaxe mínima de asistencia para a avaliación: Establécese un 70% como a porcentaxe mínima para optar a avaliación
- 3.- Os requisitos para superar a materia son os mesmos: a primeira oportunidade e a segunda oportunidade, ou en convocatorias extraordinarias posteriores. Polo tanto, os apartados (metodoloxías) que constitúen un requisito para superar a materia son os traballos tutelados tanto na primeira oportunidade como na segunda.
- 4.- Os criterios de mantemento das pezas superadas para a 2a oportunidade son: Considerando que cada convocatoria consta de dúas oportunidades (xuño-xullo), as probas de avaliación continua e final aprobadas na primeira oportunidade daranse a coñecer na segunda oportunidade. A 2a oportunidade permite que o alumno corrixa as súas cualificacións en calquera dos traballos presentados. Estas deben ser as mesmas que na oportunidade anterior e o alumno deberá modificalas e/ou amplialas para mellorar a súa nota.
- 5.- Os criterios de mantemento das pezas superadas en futuras convocatorias de avaliación son: Non se manteñen as cualificacións de ningún traballo supervisado en futuras convocatorias de avaliación.
- 6.- Alumnado con matrícula parcial: o alumnado con matrícula parcial deberá realizar e superar as mesmas probas e requisitos de avaliación continua e final que o resto do alumnado, coa excepción de que non é necesaria a asistencia e a data de presentación dos traballos é única e coincidirá coa oficial. exame da materia. Mantense o criterio para a primeira e a segunda oportunidade.
- 7.- Idioma dos exames: o exame/traballo dirixido será no idioma no que se imparta a materia. Se alguén quere facelo noutra lingua oficial da UDC, solicitarase unha semana antes da data de finalización.
- 8.- Opcións alternativas de avaliación para casos especiais xustificadas: O alumnado con discapacidade ou minusválido por lesión crónica ou temporal para a práctica motriz, poderá solicitar a adaptación de tarefas motrices nas sesións de avaliación e probas, e realizar actividades alternativas, sempre que sexan competencias do suxeito permíteo. No caso de que o alumno/a sufrise unha lesión temporal, poderase entregar o seu traballo de autoanálise fóra do prazo establecido. Se a lesión supera o período da materia, poderás realizar a análise dun compañeiro. En ambos casos será imprescindible a certificación médica que indique as características da lesión que incidan na súa valoración.
- 9.- Probas en liña: Para a presentación dos traballos titorizados empregárase unha app desenvolvida polo profesor, na que o alumnado localizará un enlace á documentación requirida almacenada de forma compartida co profesor. O alumnado poderá comprobar a evolución da súa asistencia e cualificación ao longo do curso.
- 10.- Implicacións do plaxio na realización de probas ou actividades de avaliación:
A realización fraudulenta de proba ou actividades de avaliación implicará a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa a falta e respecto da materia en que se cometese: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario (Regulamento disciplinar do estudantado da UDC, art. 11, apdo 4 b). Entenderase por fraude académica calquera comportamento premeditado tendente a falsear os resultados dun exame ou traballo, propio ou alleo, realizado como requisito para superar unha materia ou acreditar o rendemento académico (Lei 3/2022, do 24 de febreiro, de convivencia universitaria; art. 11, apdo g).
- 11.- Cualificación final: O número de traballos tutelados deberá ser, como mínimo, de oito, sendo obrigatoria a presentación de todos eles. Presentaranse individualmente ou en grupos cuxo número de compoñentes pode ser variable e depender do tipo de traballo. As actividades prácticas e avaliacións deben realizarse tomando como obxecto de estudo o propio alumno, practicando diferentes habilidades características. O profesorado proporá o traballo a medida que se vaian desenvolvendo as clases e establecerase un prazo próximo aos 10 días para a súa impartición. A nota final será a media destes traballos ponderada ou non pola porcentaxe de asistencia (como se explica anteriormente). A media de todos os traballos será a nota final da materia no caso de que a asistencia do alumno supere o 70%.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Aschwer, H. (2000). Entrenamiento del triatlón. Barcelona:Paidotribo
- Friel, J. (2011). La biblia del triatlón. Barcelona:Paidotribo
- Kleanthous, M. (2013). Manual Completo de Entrenamiento para triatlón. Madrid: Tutor
- Roberts, O. (2012). Manual completo de triatlón. Barcelona:Hispano Europea
- Torres Navarro, M.A. (2000). Triatlón. Deporte para todos. Barcelona:Paidotribo
- Trew, S. (2007). Triathlon: Techniques in action. United kingdom: Crowood Films

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Cara mellorar o proceso docente, recomendase as/os estudantes levar a cabo as enquisas ?AVALÍA? propostas dende os servizos centrais da UDC.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías